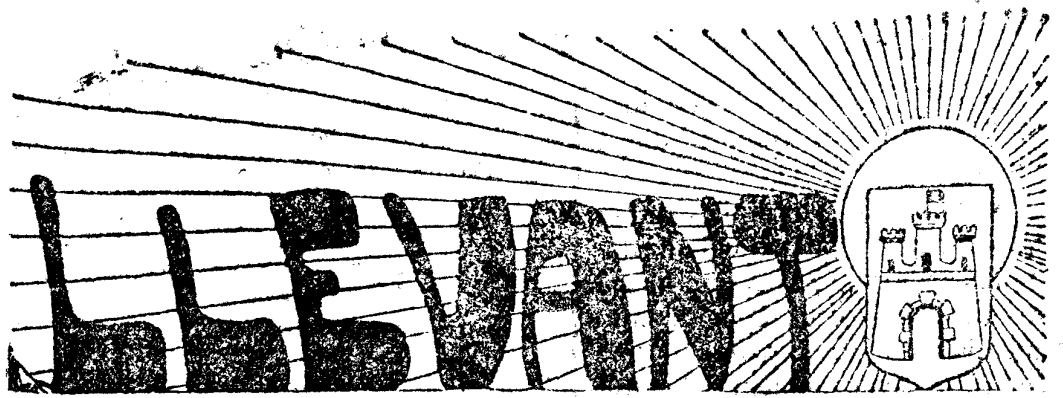

PREUS

Artá Un trimestre	1'50
A l'ora any	7'00
Al Extranjer id.	10'00

Número solt
0'10 cts.

SETMANARI CATOLIC MALLORQUI

Artá 7 Janer de 1922

PER DEU I PER MALLORCA

Redacció i Administració
Quare Cantóns, 3.

Felis any nou

Leetors, amics: El nostro humil periódic ha cumplit com tots voltros un any més de la seva vida, es entrat en el sisé de la seva publicació. An aquesta edat els nins entren a la categoria d'atlots; han passat lo que'n diven la primera infancia i en certes coses se consideren ja com a homenets, l'indumentaria canvia i el tractament també. Així idó, LLEVANT a l'edat que ha cumplida li pertoca canviar en millor, posar-li com si diguessem calcons llargs, perque prenga experiencies d'un major d'edat.

Avui se presenta idó en nou tamany i forma, més gros i més garbós saludant rialler a tots sos lectors an els que desitja passin un felis any nou, ple de prosperidats de tota casta, morals i materials.

Deu vulla si convé, que tots els qui comensam l'any el poguem acabar amb vera sanitat, pau i alegria. Que aquestes penes que roveguen els cors de molts de pares i mares mallorquins i de tota Espanya s'esveesquen. Que desapareguen les calamitats que veim per totes parts i en son lloc vejem al fi-

nalisar-lo, un benestar general i reini l'alegria entre els nostros pobles. Amb una paraula que l'ovejem acabar millor qu'així com l'hem vist comensar.

LA REDACCIÓ.

Bon dia i bona hora

El don amb tota la meva ánima a tots els habitants de la Comarca llevantina; bon dia an els artencs an a qui consider els meus jermans benvolguts; bon dia an els gabellins, serverins, carrións i llorensins an a qui per sa proximitat i mútues relacions que amb voltros mos lliga, no puc manco de considerarlos com els meus próxims, parents i sentir per tots ells un afecte i simpatia molt més pronunciada que an els demés habitants de Mallorca.

Ja temps enrera havia acari-ciada l'idea de col·laborar a les columnes de LLEVANT posant hi el meu granet d'arena, però mai m'havia atrevit a realisar-la tement fossen els meus escrits una taça; però a la fi, amb so presupost de que ls qui lletgeixen aquest setmanari no son massa exigents i que no me propós altra cosa que ajudar a la causa católica, m'he arriscat a provar-ho, esperant que Déu m'ajudarà i voltros seieu indulgents,

Sabeu quina és la materia que me propós tractar, llevantins benvolguts? Idó el divulgar i amb

certa manera popularisar les grans questions de la vida, aquelles questions que uns neguen i altres desprecien, però que apesar de les seues negacions i desprecis, subsisteixen amb tota la seva vivesa i forsa; aquelles questions que no perteneixen unicament an els catòlics anomenats despectivament beatos, sinó també a les bersones honrades, a tots indistintament, an els qui viuen vida social com an els selvatges, a tots els qui están dotats de raó; i no están exclusits d'elles els qui s'anomenen intel·lectuals perque precisament la seua intel·lectuidat les obliga més que an els altres a estudiar i conèixer aquestes questions les més trascendentals de la vida humana.

Idó be, ¿no seria convenient fer arribar a totes les esferes del poble aquests coneixements i per tant aquestes lectures, an els qui poren sostenguent ells mateixos aquesta publicació amb les seues suscripcions i an els qui no poren i no volen fent qualca bona persona la profitosa llimosna d'ofèrir gratis aquest setmanari a tots els cassinos perque allà aont tothom acudeix i tothom disputa, qualca cosa profitosa s'aprenquí? ¡Oh! si de dins Artá, Capdepera Son Servera, Son Carrió i Sant Llorens, s'aixecás no més una persona que amb coratge d'apòstol cuidás de suscriure gratis an els cafés aquesta publicació, quin bé catòlic moral, social e indivi-

dual poria produir! Perqué idó, no hem de veure cumplit aquest ideal?

Aquesta Comarca llewantina que tantes senyals de vida ha donades sempre, encara que fins a les hores haja estat com incomunicada amb l'interior de l'illa, no podrà sostenir i fomentar la causa catòlica, comunicant un poc de la seua vitalitat an aquest humil periòdic?

Estau segurs, es necessari baix de tot concepte fer arribar an el poble les ensenyances de Jesucrist: an els obrers, perque aquesta doctrina ennobleix el call de les seues mans, an els rics perque los guarda i assegura els seus capitals. Es lo que deia en certa ocasió un capitalista tot assustat: Es necessari que ls capellans prediquin an el poble les veritats de Jesucrist perque de lo contrari perillen les nostres caixes.

Crespí

Passa'l Rei En Jaume

*El front clar de victòria
el cor encès d'amor
avança el Rei En Jaume,
l'ardit conqueridor.*

*La testa rossa, rossa
com una garba d'or
l'esguart, fit a l'altura...
per çò es tan lluminós.*

*Dèu comptes l'acompanyen
dèu comptes i un baró
que porten llarc seguit
de braus guerretjadors.*

*I van alta la testa
qu'encèn amb llum el sol;
ses armadures lluen
espill de grans trionfs.*

*Quant passen per les viles
s'omplen els balcons
de gent endiumenjada
per veure'l noble estol.*

S'ls avis s'estremeixen

*de goig i adoració,
les nines i mainatges
exclaten d'emoció.*

*I mentres fan sa via,
ardits, vers el trionf
per sobre d'ells hi cauen
a mils benediccions.*

P. FERRÉS COSTA

Diada de la nostra Llengua

Els catalans, que tanta veneració senten per la llengua pròpia, han dedicat un dia anyal a honrar-la i enditir-la. Enguany sembla que la festa en son honor se fa en el dia de la Adoració dels Sants Reis. En aquest dia a Barcelona i en els punts aent està més despert el sentit de la pròpia conservació, se ret homenatge a la dolça parla que de petits aprenguerem en la falda de les nostres mares. A Mallorca en altre temps se feia també qualca acte encanitat a fer presentació de que també hei ha cors qui bateguen al unisó amb els dels continent, mes enguany no s'es aixequada encara de cap banda, proposta alguna en aquest sentit. Mallorca en aquest dia queda muda i en el silenci més descoratjador. No es que no hi hagi fills que la venerin i l'estimin, però aquests estan escampats i son excepcions.

El poble, encara que en casi tots els actes de la seua vida usi la materna llengua, no s'entusiasma per aquestes bravades que d'altres punts surten i amb son silenci sembla dir: tant se m'en dona que la bescanin com no. Tant se m'en dona si l'exalten com no.

Aquesta indiferència, apena el cor, perque demostra estar preparat perque venga l'inimic i mos fassa imposicions extremeses sense que ningú s'aixequi a protestar. Es ver que avui les imposicions que mos han fetes no hu son extremeses; però així mateix tenen encadenat el nostre esperit perque consentim que sense una protesta unànim se fassi mofa i escarni de la nostra pròpia llengua per periòdics forasters que haurien de parlar d'ella amb un poc més de respecte; que se implanti en lloc de l'expressió natural, la forastera, en ocasions en que fins la representació del Estat mos hi convida; que en els primers anys de l'infantesa se tor-

turi l'intel·ligència dels nostros nins en les escoles dirigint-se a ells, per incuicar-los coneixements amb un llenguatge qui ells no entenen gens, gens.

Molts de mallorquins reben amb indiferència qualsevol coacció sobre el parlar propi i fins aculleixen amb una rialla bufeta l'entusiasme amb que qualcú la defensa. Son molts encara els qui creuen que llengua espanyola no més ni ha una i que les demés no tenen dret a l'existència. Per això es hora de que els qui tenen consciència del fet i els qui estam ben convençuts de que feim actes de ver patriotisme quant exultam al nostros idioma en una o altra forma, fassem de tant en quant demostracions de l'amor que per ell sentim i procurem encendre en ell el cor dels demés.

Posem-los davant sa consideració que si Catalunya, avui es gran, que si te un bon nom, que si s'ha sabut fer respectar, que si te honors de mèrits indiscutibles, que si es coneguda i considerada com a nacionalitat integrant del Estat Espanyol davant tot el món, que si es el punt més ric i més progressiu de tota la península, coses que ja avui tot hom regoneix, a res més se deu sino al resurgiment de amor a la llengua pròpia. Fa xixanta anys, aquella nacionalitat era pobre i desconsiderada per molt que s'esforçás en desterrar sa pròpia llengua i usar en son lloc la castellana, mentres qu'ara es auat progressant en riquesa, fama i benestar tant com més catalana s'ha feta, tant com més ha demostrat estimar sa pròpia llengua.

Mallorca, igualment se farà més gran quant més voldrà esser *ella mateixa*, quant més estimarà les propies característiques i entre elles la llengua pròpia.

Per lo concises i ben meditates, volem transcriure algunes frases d'un bon amant del propi idioma publicades fa poc en un periòdic. Diu:

«La llengua es sagrada. Com que no tenim més que un esperit, no podem tenir més que una llengua. Si la vostra ànima no vibra, si no la deixau parlar tal com escau a la seua pròpia naturalesa, dels vostres llabis no brollarán sino paraules mortes. El só no dona vida a les paraules, sino l'esperit que palpita en les seves entranyes. Adoptar un llenguatge estrany, es una cosa antinatural. Es torturar la intel·ligència,

es distressar l'ànima i renunciar a la pròpia personalitat. Els que desprecien la seua llengua es converteixen voluntàriament en sers mutilats.

Si poguéssim convencer a els mallorquins d'aquestes veritats, estam segurs que mai per mai la despreciarien i l'honorarien en totes ocasions. Creim que un gran mèdi de que'l poble son convenci d'aquestes veritats, es celebrar cada any la festa de la llengua.

Deu vulla que l'any qui ve, Mallorca s'unisqui al chor dels qui en tot dia l'honoraran.

Exemples de profit

Diu que en un punt, que podria ben be esser una població de Mallorca, heí havia una possessió en la qual heí habitava una família una mica abandonada. No es que no fessen totes les feines que dins el lloc eren de consuetut, sino que no s'admiraven gaire amb coses que al pareixer no son de gran importància.

Aprop de les cases heí tenien una tanca amb paret aja d'esquerenadar i dins aquesta tanca heí havia alloure uns quants porcellins i l'aviram.

L'única entrada ad aquesta clova era un portal baixet que se tancava amb una mig-porta, mig-banera.

En certa ocasió, una de les frontisses d'aquesta porta-barrera va perdre un grampó i anava baldera. Be hauria bastat un gastet insignificant per tenir adob tot el mal, però ni l'amo, ni la madona ni ningú li donà importància, i vertaderament, al pareixer en tenia poca. Però amb la major força qu'havia de fer un grampó tot sol, prest també se va espanyar i vat-aquí que la barrera amb poc vent que fea amb una petita sèmpenta que repligué, anava i venia i arribava a obrir-se tota sola.

Be heu observaren els amos d'aquella possessió i be velen que era precia adobar-la però un per s'altre anaven perllongant aquell adob amb allò de: Voldria pensar a dir-ho en el fuater; no passará de demà etc., etc. la queació que la barrera no s'adobava.

Un matí se mogué una gran ventada i amb tant de mouer se se obrí el gan-

xet i sortiren un dels porcells i un parell de gallines.

I fiets, haurien vista la gent correl L'amo i sa madona que foren els dos primers que s'en tomaren ja han pitjat darrera el porcell i ses atletes darrera les gallines. El pastor que tenia la guarda d'ovelles just allà aprop, anà per ajudar a parar el porcell que corria d'aquí i d'allà per dins els sembrats i ja poreu pensar entre el porc i els qui'l perseguien la destróssa que feren.

Peró aixó fou lo de manco, perque l'amo quant anava per saltar una aciquieta per parar al porcell va torce un peu i el s'en hagneren de dur a les cases i de resultes de la torsuda, hagué de jeure quinze dies.

Sa madona qui quant se temé del porc planxava i tenia unes camies i altre roba blanca penjades a la respal-la d'algunes cadires devora el foc perque s'aixugassen, al tornar a les cases va trobar tota la roba cremada i feta maibé. Una de les atletes anà a encalsar les gallines precisament quant estava fermant la vaca dins l'estable i amb l'aturullament la deixá mal fermada i quant torná per veure el bestiar la trobá alloure i va haver trepitjat un pollí que casualment tenien allà i l'havia fet coix, i el pastor quant torná a la guarda la trobá que feya tala dins la tanca del blat.

De manera que'l parat aquells ani mala ocasioná unes pèrdues molt considerables an aquells bons pagesos i moltes molèsties al amo.

¿I sabeu perquè tot aixó? Per no haver fengut carment en posar d'hora el gramponet a la frontissa de la barrera que no'ls hauria costat més que una pesca de dos i el seu desoult les costá una bona quantitat.

Per aixó, amics lectors, aprofitau la lliçó i teniu sempre molt d'esment en les coses petites.

Miquel des Forn.

ELS REIS

*Demunt partides dramodanis
atravessant els solitaris
carrers de viles i ciutats
els Reis s'on venen d'Orient
en caravana resplandent
per camps plujosos i nevats.*

Embolcollats dins una bruma.

*que los sublima i los perfuma
d'olor de dies innocents
els entreveim en la distància
qui nos separa de l'infancia
cada any portant-nos la fragància
d'aquells ensomnis tant plaents.*

*Quant de la nit dins el misteri
sentim, com notes d'un salterí
que la natura va esgranant
la freda pluja qui pansada
degota sobre la rentada
catant la terra assaonada.
i les montanyes blanquetjant.*

*Llavors, remulls i silenciosos
els Reis avansen lluminosos
dins la nocturna soletat.
Venen dels reines on dominen,
tant lluny que'ls homes no hi afinen...
¡Qui sap els dies que caminen,
qui sap les terres qu'han passat!*

*I ningú vella eixa passada
sinó la lluna que esblamada
dins la nevosa nubolada
d'ifon un nimbe auríolat,
i en dolça llum el camp anega,
guaitant pel nivol qui llenega
com una reina fredolega
darrera un vidre esmerilat...*

Miquel Ferrà.

La darrera reunió de Batles

El dia 24 del prop passat desembre, a Ciutat, hi hagué una reunió de batles de l'illa per manifestar la seua disconformitat a la constitució de la Brigada Sanitaria Provincial que per R. O. disposá un dels anteriors ministres de la Governació.

Aquesta, com tantes i tantes disposicions que venen del centre, de qual oficines estragat, es de les que no tenen cap ni peu, i d'ella en podríem dir que l'únic benefici que reporta es la calocació de milia o una dotzena de persones amb bens seus i alguns automòvils al seu servici, que aixó es la sintaxi del reglament que per el seu funcionament s'ha repartit an els interenats.

En el meu entendre aquestes funcions no se porén encomanar a comissions exentes de tota fiscalització popular, es més, no crec que sigui funció pròpia dels municipis l'atendre a necessitats de la provincia o regió, sirán-

en tot cas funcions de la Diputació o de la Mancomunitat i amb càrrec al pressupost respectiu, precisa l'especialització per assegurar el bon funcionament dels diferents organismes.

Els governs qui desgovernen, tenen necessitat de nomenar empleats que siguin en els moments difícils de la seua vida els seus defensors, però, mai tenen dret, sense un mòbil poderós que ho determini, a disposar de la voluntat dels pobles i en aquest cas a obligar als Ajuntaments a invertir un tant per cent alts del seu pressupost amb una cosa de la qual ni se'n sent necessitat.

Per altre part, regions qui tenen aquells servicis ben atesos, com passa, per exemple a Catalunya, aon la Mancomunitat els te montats ben a la moderna i vigila d'aprop lo que ella paga, perquè han de pagar en doble aquells ajuntaments aquests servicis?

Es molt cómodo per el qui ha de cobrar, que la llei el facultati per senyalar ingressos i distribuir-los com més bé li sembli. No es tan hermós per el qui ha de pagar, bestreure per ooses que han de satisfer el capricho d'un altre. Ni es hermós, ni es equitatiu, i sobretot, no es prudent.

Per aixó, desitjant que la protesta se vegi coronada per l'èxit arribant a la derogació de la R. O. de referència, hem de celebrar que els ajuntaments de Mallorca acudesquin, juntament amb els de la resta d'Espanya, en contra d'aquella imposició, i si aquests crits que desiera s'aixequen, arribassen a esser eco vertader de sentiments nobles i enlairats d'emancipació, llavors si que mereixerien l'encoratjament més entusiasta de tots els patriotes conseqüents.

Peró, no sé perque, mai he tenguda confiança amb aquestes esporádiques manifestacions, (ja ho vaig dir quant la Mancomunitat d'Ajuntaments,) sempre m'han paregut mogudes per mires interessades, per la causa de que els nostros Ajuntaments están en sa major part en mans de cacics i an aquests les va millor, porer invertir el pressupost, així com convengui a les seves particulars ambicions.

Ara un altra cosa:

A propòsit d'aquest comentari me permetin els pocs batles que acostumen fer discursos en aquestes reunions, les faci una consideració:

Si lo que fan els governs, dictant disposicions atentatories a la llibertat dels municipis, es una coacció insoportable, el parlar en llengo extranya davant companys que, si be ho entenen, molt difícilment s'hi podrien expressar, es atentar a la llibertat dels individus que de aquella manera se veuen cohibits i no gosen badar boca per por an el ridícul, a més d'esser un insult an el propi decor i casi m'atravesco a dir a la llengo que volen honorar.

Estic entre familia, digué, demostrant tenir un veritable sentit práctic, el Governador Civil Sr. Llosas, perque, vertaderament, en les reunions familiars és aon s'obrin els cors i s'esplaien els esperits i voler llevar aquell caràcter an aquelles reunions es voler exercir un monopoli, és pedanteria.

LL. G.

Pels nostros soldats

El día 22 de Desembre s'enviá an els nostros soldats de fora Mallorca un alegransa per les festes de Nadal. El Sr. Rector destiná una cantitat an aquest fi que en especie i dinés enviá al capitá Felix perque ho repartís entre els soldats artanens de la companyia.

El Batle de les 111 ptas. recaudades en aquest fi enviá 5 ptas. en dobles a cada un dels soldats artanens tant de Cartagena com an els de Melilla, i an aquests derrers ademés les obsequiá amb un caixonet per cada un que contenia terró, neules, bombons, figues seques i una botella de vi dols. Aquests caixonets s'enviaren en paquets postals que gratuïtament arregiá D.ª Lluïssa Salvá esposa del digne Administrador de Correus D. Josep Carnicer.

El Batle D. Andreu Femenias posá dins cada caixonet una carta en mallorquí felicitant a cada un dels soldats.

Els qui lluiten en els camps marroquins an els que s'els enviá caixó son:

Gaspar Rosselló Perelló (a) Fic.
Antonio Pons Sabater (a) Fuster.
Antoni Juan Janme (a) Quech,
Juan Nebot Ferrer (a) Tit.

Gabriel Cursach Teus (a) d'Algaida.

Els qui son a Cartagena i les enviaren cinc pessetes son:

Pere Blanes Llull (a) Moner.

Bartomeu Riera Sancho (a) Polet
Bartomeu Gili Quetglas (a) Comuna.

Antoni Massanet Bernat (a) Pobl.

Miquel Bauzá Torrens (a) Coca.

Jaume Sancho Pastor (a) Rebassó

Pere Alzamora Quetglas (a) Metxo.

Miguel Guiscafré Artigues (a) Seu.

REGISTRE

El moviment de població llegit en la la iglesia parroquial el día primer de Janer i corresponent a tot l'any 1921 fou com segueix:

Naixements.

Nins 48; nines 61. Total 109.

Defuncions.

Homos 36; dones 50. Total grans 86.

Pàrvuls.

Nins 8; nines 5. Total 13.

Son morts, 99.

Aument 10.

Matrimonis 44.

Com prenfm les notes de registre dels llibres Parroquials i en aquests s'inscriuen els nins el día que son batiats, per aixó els naixements que avui posam son del mes passat i les duim ara perque per haver estar batiats ja enguany no entren en el resum del any 1921.

Naixements.

Día 22. --- Francisc Perelló Riera.

Día 25. --- Antonia Carrió Amorós.

Día 30. --- Lluçia Cantó Barceló.

Día 31. --- Antoni Sancho Pastor

Día 31. --- Elisabet Llaneras Gelabert.

Morts

Día 1 Janer. --- Mateu Sureda Carrió (a) Balaguer, casat de 82 anys, de vellesa.

Día 2. --- Catalina Garau Massanet, esposa del anterior, de 81 anys, de vellesa.

Día 3. --- Catalina Ginard Bernat (a) Guergori, de 42 anys, casada de càncer a un pit.

Matrimonial.

Dia 7.—Juan Ginard Genovard (a) Burlé, fadrí amb Juanayna Cantó Barceló (a) Monjeta, fadrina.

RELLIGIOSES

El dia primer se feren en cada iglesia les funcions que s'anunciaren en el n.º anterior.

Diumenge dia 8 a la Parroquia comensaran els exercicis espirituals de la Filles de la Purissima que seran predicats pel Rt. Pare Fr. Francesc Fornés T. O. K. i fill d'aquesta vila.

Les funcions seran els matins i vespres per tothom.

La Comunió de les Filles de Maria que pertencixia tenir lloc dema, diumenge quedá perllongadp pel proxím dia 15 com a conclusió dels exercicis.

El mateix dia se ferá una manifestació pública i mitin contra la blasfemia, contra el mal parlar en el que hi prendran part alguns oradors de fora, En el proxím n.º donarem el programa detallat i els noms dels oradors.

CRONICA

DEL TEMPS.—Com es natural en la estació ivernenca s'han soccefts una partida de canvis atmosfèrics aquesta setmana. El diumenge i dilluns feu uns dies esplèndits, el dimars al capvespre comensá ja a posar-se oscur i fret i el dimecres dematinada se posá de brusques i una ventada horrorosa. Tot el matí brusquetjá i fins va fer calabruix algunes vegades. El dia 5 nasqué nevant. Els cim de les montanyes i les teulades eren blanques però la ventada que feia fongué tota la neu en un instant. El temps s'ha posat així intensament fret.

ESTAT SANITARI.—Degut en part a la variabilitat del temps tenim en la vila una partida de dengüets, costipats i altres herbes. Es ben ver que'l bon temps no sol durar. Però gracies a Deu els malalts de gravetat son molt pocs.

BETLEMS.—Seguint la cos-

tum tradicional a moltes cases han fets betlems i la gent ha anat visitant-los, però especialment el de Ca Ses Monjes i el del Convent que han cridat l'atenció del públic i pels quals ha desfilat casi tothom.

REVISTA NOVA.—Aquest mes de Janer sortirá del nostre taller gràfic una nova revista mensual que se titulará *Tresor dels Avis* que será purament folklòrica. Tendrá 16 planes de cos, i durá adherides 16 planes mes de una o mes obres.

CAPTA.—El dia de Capd'any en la nostra Iglesia Parroquial se va fer una capta durant la Missa major per assistir an els nins de Russia, Austria i Alemania que segons les tristes notícies que de per allá arriben se troben en una miseria horrorosa morint-se un noranta cinc per cent d'aquestes pobres criatures que sufren les funestes conseqüencies de la passada guerra.

NOVA SUPERIORA.—Es estat anomanada Superiora de les Monjes de Can Morey d'aquesta vila Sor Antonia Brunet, natural d'Artá.

Mitin contra la blasfemia.

El diumenge dia 15 d'aquest mes en aquesta vila se celebraran actes públics encaminats a protestar contra la blasfemia, contra el mal parlar, que avui taca tantes llengos i ofen tant els sentits per tot arreu. Encara que no se saben tots els detalls, en la reunió cridada ahir pel Rt. Sr Rector D. Joan Rubí que se tengué a la Sacristia a les 11 del matí, s'acordá que hi hagués una manifestació infantil de tots els nins i nines del poble i un grau mitin públic en el que hi pendran part diferents oradors esters.

L'haverse acordada la celebració quant ja disponien de poc espai mos priva de tractar aquest tema amb la detenció que mereix però si Deu ho vol heu ferem en el proxím.

Per de pronte, cridam l'aten-

ció de tots els nostros convençins aconsellantlos que prenguin part en els actes que se celebraran i sobre tot que procurin tots esveir de dins la nostra població aquest vici lletgíssim de la blasfemia que deshonra als pobles que'l teneu i clama venjansa al cel

ESPECTACLES**Teatre Principal**

El dia primer en aquest teatre la companyia Vaquer Beneyto posá en escena el drama argentí «Marco Severi» i darrera la pessa tan coneguda «Els ous passats per aigo.»

Ahir dia 6 se representá «La Malquerida» d'En Benavente i la pessa cómica «El Flechazo.»

Joventut Seráfica

Aquesta associació en el Teatret que ha improvisat en la seua sala d'actes ha celebrades en els dies de Cap d'any i Reis, dues vetlades instructiva-recreatives en les que se daren conferencies, se recitaren monòlegs i cantaren escullides peses.

Cada vespre el teatret es estat incapás de contenir el públic que hi assistia.

Els Reis

Com anunciarem ja, ahir en la Plasseta del Convent se representá el popular drama «Els Reis d'Orient.» Vengué moltíssima gent de Capdepera i tota la Plasseta, escales i carrers veinats estaven plens de públic. Els joves dirigits p'en Miquel Gili (a) Duran qu'actuava de Rei Herodes ho feren molt be i reberen aplaudiments ferm.

Després s'organisaren en comitiva i anaren a la Parroquia a adorar al Nin Jesús mentres se cantava el Te Deum. A l'ofici del mati tambe hi assistiren i fou de notar la compostura per tots observada.

Anit les han de representar en el Teatre de Can Mas.

ANUNCI

Se venen juntes o per separat cinc obligacions del Teatre Principal d'Artá a sis duros cada una. Informaran en la Direcció d'aquest periódic.

Notícies regionals

La festa de la Conquista

Sens dupte es aquesta festa, el fet més notable que cal remarcar entre lo ocorregut dins Mallorca. S'ha feta segons els motllos tradicionals; se posà el penó del Rei en Jaume a la plassa de Cort, al que una companyia d'infanteria va fer-li honors reals; l'Ajuntament presidit pel Governador amb l'acompanyada de la Guardia municipal i macers i banda de tambors assistí als oficis de la Seu; pero lo més notable fou la Biografia del malarurat bisbe Dr. Campins llegida en el saló de sessions del Ajuntament pel qui es Rector del Seminari de Palma i Canonge de la Seu D. Bartomeu Pascual.

Haguent estat Secretari particular del plovrat Bisbe, a ningú millor que a ell podien encomanar aquest treball, perque ningú millor que ell el coneixia, i afegint an aixó el talent extraordinari del Sr. Pascual, s'esperava ja un discurs notable i per cert superará encara les esperances dels concurrents.

Fou un treball ple d'erudició, notabilíssim que haguent estat publicat p'el *Correo de Mallorca* ha pogut llegir tothom i s'en fan d'ell elogis extraordinaris. Presentá al Sr. Campins com a Bisbe ciutadà ressenyant la seua vida i estudiant les seues tres principals obres: El Seminari, la Catedral i Lluch, ademés d'altres menos importants i descrigué després la fisonomia moral del Bisbe Campins. A les moltíssimes felicitacions que ha rebudes per aquest motiu, el Dr. Pascual heí ajuntí la nostra que li donam amb tot el cor.

EPIDEMIA. — Novament ha apareguda a Mallorca i Menorca l'epidemia del grippe que tan mala boca mos va deixar fa alguns anys i degut an aixó causa tanta por just el seu nom. A Menorca n'ha passat casi tothom; d'allà vengué a Palma aont tanbé passa arreu i repren ja per dins les viles de la pagesia. Gracies a Deu no se presenta amb el caracter greu de l'altra vegada i a penes ha causades víctimes. Fassi Ell que no reprenqui tal caràcter, si convé.

BASTÓ DE MANAMENT. — El dia 31 de la una del capvespre, després del festival de la Conquista ten-

gné lloc l'acte d'entrega d'un bastó de manament al bable de Palma D. Bartomeu Fons adquirit per subscripció popular com a prova de satisfacció per la seua labor al cap del ajuntament. El Governador Sr Llosas s'adherí al acte i l'agraciat pronunciá un discurs d'agraïment.

VISITA A LA DIPUTACIÓ. — El Governador Civil Sr Llosas, el dia 2 visitá a la corporació Provincial i com acostuma, feu el seu discurs en la nostra llengua i amb ella cortesment li contestá el President de la Diputació Sr Mora, que contrastá amb el fet de sortir-li en castellá el batle Sr. Fons en les diferents entrevistes públiques que han tengudes.

L'EDIFICI DE MONTISSIÓ. — L'Ajuntament de Ciutat per grossa majoria acordá en la derrera sessió cedir al Bisbe els drets que te sobre l'edifi de Montissió per ampliació del Seminari.

COVALCADA DEL REIS. — Amb més entusiasme que l'any passat s'es organísada enguany la covalcada dels Reis d'Orient de la Joventut Antoniana de Palma. Gracies a molts de donatius valiosos de persones caritatives s'han poguts repartir entre els nins pobres moltíssimes juguets. La arribada de la real comitiva se feu el dia 5 a les 5 i mitja del capvespre i trascaren per tots els principals punts de Palma entre il·luminacions i gatzara general.

Ahir, diada dels Reis tanbé se repartiren moltíssimes juguets en el Circul d'Obrers Catòlics i en «La Unió» de Sta. Catalina. Es aquesta una festa que cada any s'haria d'organisar. Enhorabona a la Joventut Antoniana.

LA CASA DEL POBLE. — Amb la ventada del dia 3 va cause part del edifici que a Palma s'está fent per Casa del Poble dels socialistes i amb sa calguda derrumbá part del sòtil del gran saló que estava ja fet. No hi hagué desgracies personals.

MORTALIDAT EN 1921. — Durant aquest any a Palma heí hagué 1387 morts.

Com en l'any 1910 n'hi hagué 1235, per tant la mortalitat enguany registra 52 casos manco. Aquests dats son dels enterraments fets en el Cementeri de Palma.

BIBLIOGRAFIA

Lletres a una Mare rushonesa

Amb aquest títol, l'ilustre advocat de Mahó D. Pere Ballesster, ha publicat en la Revista de Menorca primer i en volum apart després, una serie de Conferencies que sobre *Psicologia i Folklore* doná an el Ateneu Científic d'aquella Ciutat. Totes son interessants i escrites en pla.

Per que'l lector se fassa càrrec de l'interés que tenen aqueixes Lletres vetaquí els títols de cada una: I. Sa Rondalla i Sa Codolada. II. Els espectacles en general. III. El Cinematògraf amb un apèndix. IV. Jocs d'infants i d'adolescents. V. Es joc prohibit. VI. Els deportes. Epíleg.

Agraim coraiment al autor el volum amb que mos ha obsequiats.

El nostre Director acaba de publicar unes «Nocions d'Ortografia mallorquina». No mos estaria be fer cap elogi de l'obra, sols podem dir que ve a omplir una necessitat per molts sentida desde tela estona. Aquesta obra que se ven a 0'75 pts. exemplar se pot adquirir en Artá a Can Juan Bonnín (a) Marín i en aquesta imprenta. A Palma a la libreria Vicents Roig, a la de Amengual y Muntaner i a la de M. Ferrer Mayol, carrer de Jaume II.

OFICINA D'EMBARC

Qualsevol que vulgui embarcarse per l'estranger se dirigisca an

ANTONI GILI

(a) Comuna. — PONTARRÓ, 36 - ARTA - (Balears Mallorca) i ell les arretglará la documentació.

TIPOGRAFIA CATÓLICA

DE

A. FERRER GINART

En aquesta impremta poden encarregar qualsevol treball d'impressió.

TARJETES DE VISITA I D'ANUNCI, RECORDATORIS, CARTES I SOBRES, FACTURES I TOTA CASTA DE TREBALLS TIPOGRÀFICS.

Especialitat en impresos per correus, mestres i carabiners segons els models oficials.

Ademés en ella se poden demanar

ARTICLES DE PAPELERIA, TINTES OBJECTES D'ESCRIPTORI I LLIBRES DE TOTA CASTA.

Especialitat en llibres i articles escolars.

EN PREUS, COMPETEIX AMB LES MILLORS CASES DE FORA.

Carrer dels Quatre Cantons - ARTA

SERVICIO DE CARRUAJES
DE
BARTOLOMÉ FLAQUER
(A) MANGOL

A todas las llegadas del Ferrocarril hay coche que parte directo para Cadepera y Calarratjada y de estos puntos sale otro para todas las salidas de tren.

Hay también coches disponibles para las Cuevas y viajes extraordinarios.

AGENCIA DE TRANSPORTES

Se sirven encargos para Palma y Estaciones intermedias.

PLASETA DEL MARCHANDO.

¡Artanencs, escoltau!

Si's paraigo está espenyat
i el voleu fe arretglá
n'Andreu Ranxé el dobará
be, barato i aviat.
En lo que també es trempat
es en feines de llauné
posa lligades d'acé
a ribells i greixoneres
adoba pelles, calderes
i máquines de quinqué.

CARRER RECTA--ARTA

GRANDES ALMACENES
San José
D B
Vda. Ignacio Figuerola

HOY, COMO NADIE
detalla en precios, esta casa, todas las

GRANDES NOVEDADES

Únicos almacenes que tienen en grandes existencias
TODO LO QUE SE REQUIERE PARA
VESTIR Y CALZAR
y que venden más barato que nadie

Teléfono 217 | Precio fijo

ESTA CASA NO TIENE SUCURSALES

La Fonda Randa, de Esteva

Carré de Palma, 48—**ARTA**

S'ES OBERTA FA POC. TOT ES NOU
I LLAMPANT. SERVICI ESMERADISSIM

Prontitut
SEGUREDAT I ECONOMIA

Ensaïmades i panets
En lloc se torhen millós que a la
PANADERIA Victoria
ES FORN NOU
D'EN

Miquel Roca Castell

A sa botiga hei trobareu sempre pans, panets,
galletes, bescuits, rollets, i tota casta de pasticeria
TAMBE SE SERVEIX A DOMICILI
Netedat, prontitut i economia

DESPAIG Carrer de Palma 3 bis. ARTA

¡ATENCIÓN!

Compra carros y carretones en cualquier
estado se encuentren

Gabriel Carrió

PEDRA PLANA, 7 - ARTA

DISPONIBLE